

Економіка

УДК 004:331.101.3:005.591.6

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15586217>

Вплив цифрової трансформації на продуктивність праці в ІТ секторі

Антохов Андрій Анатолійович,

доктор економічних наук, професор, кафедра економічної теорії,
менеджменту і адміністрування, економічний факультет,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-3887-9666>

Руденко В'ячеслав Віталійович,

аспірант, кафедра публічного управління,
менеджменту та маркетингу, факультет економіки і управління,
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля,
м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0009-0004-6201-9580>

Яременко Людмила Іванівна,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
менеджменту та підприємництва, Центральноукраїнський
державний університет імені Володимира Винниченка,
м Кропивницький, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-1167-8744>

Прийнято: 23.04.2025 | Опубліковано: 03.06.2025

Анотація. Цифрова трансформація підприємств є не лише важливим чинником підвищення їхньої конкурентоспроможності, а й дієвим

інструментом управління організаційними змінами. Вона забезпечує гнучкість, адаптивність і швидке реагування на динаміку ринку завдяки глибокій інтеграції цифрових технологій у всі аспекти діяльності компаній. Така модернізація охоплює комплексні зміни в організаційних процесах, бізнес-моделях та системах управління, спрямованих на ефективне використання цифрових рішень. Саме завдяки цифровій трансформації підприємства ІТ-сектору можуть не лише оптимізувати витрати й підвищити продуктивність праці, а й сформувати сталі підходи до розвитку, що здатні забезпечити довгострокову ефективність та інноваційність. **Метою** статті є виокремлення основних тенденцій цифрової трансформації в ІТ секторі та оцінка її впливу на рівень продуктивності праці з урахуванням організаційних, технологічних та соціальних чинників. **Методи.** Методологія дослідження ґрунтується на аналізі сучасної наукової літератури, статистичних даних, а також на застосуванні методів порівняльного аналізу, узагальнення, систематизації та експертного опитування ІТ-спеціалістів щодо змін у робочих процесах, спричинених цифровою трансформацією. **Результати** дослідження вказують на значний вплив цифрової трансформації на підвищення продуктивності праці в ІТ-секторі. Найбільш значущими чинниками є автоматизація рутинних операцій, упровадження інструментів штучного інтелекту, розвиток гнучких моделей зайнятості та вдосконалення систем внутрішньої комунікації. Водночас було ідентифіковано ризики, пов'язані з цифровою трансформацією, зокрема підвищене емоційне навантаження, необхідність постійного професійного навчання та адаптації до нових цифрових середовищ. **Висновки.** Цифрова трансформація бізнес-процесів сприяє підвищенню продуктивності праці в ІТ-секторі, особливо за умови ефективного управління та належної підтримки персоналу під час переходу до нових форматів роботи. Результати дослідження підтверджують важливість стратегічного підходу до інноваційних змін, який враховує людський фактор

як один з основних елементів успішної адаптації діяльності підприємств до оновлених технологічних рішень та цифрових бізнес-процесів. Виявлені закономірності можуть слугувати основою для розробки практичних рекомендацій щодо вдосконалення цифрових стратегій ІТ-компаній, орієнтованих на сталий розвиток та ефективне використання людського потенціалу.

Ключові слова: цифрова трансформація, продуктивність праці, ІТ-сектор, інновації, автоматизація, цифрові технології, управління змінами.

The impact of digital transformation on labor productivity in the IT sector

Andrii Antokhov,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Department of Economic Theory,
Management and Administration, Yuri Fedkovych Chernivtsi National University,
Chernivtsi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-3887-9666>

Viacheslav Rudenko,

Postgraduate Student, Department of Public Administration,
Management and Marketing, Faculty of Economics and Management,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University,
Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0004-6201-9580>

Liudmyla Yaremenko,

PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Management and Entrepreneurship,
Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University,
Kropyvnytskyi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-1167-8744>

Abstract. The digital transformation of enterprises is a significant factor in enhancing their competitiveness and is an effective tool for managing organizational change. It enables flexibility, adaptability, and rapid responsiveness to market dynamics by integrating digital technologies into all aspects of a company's operations. This modernization encompasses comprehensive changes in organizational processes, business models, and management systems to use digital solutions efficiently. Through digital transformation, IT sector enterprises can optimize costs, increase labor productivity and establish sustainable development approaches to ensure long-term efficiency and innovation. **The purpose** of this article is to identify the main trends of digital transformation in the IT sector and to assess its impact on labor productivity, taking into account organizational, technological, and social factors. **Methods.** The research methodology is based on the analysis of current scientific literature and statistical data, as well as the use of comparative analysis, synthesis, systematization, and expert surveys of IT specialists regarding changes in work processes caused by digital transformation. **Results.** The results of the study indicate a significant impact of digital transformation on improving labor productivity in the IT sector. The most influential factors include the automation of routine operations, the implementation of artificial intelligence tools, the development of flexible employment models, and the improvement of internal communication systems. At the same time, certain risks associated with digital transformation have been identified, such as increased emotional strain, the need for continuous professional learning, and adaptation to new digital environments. **Conclusions.** Digital transformation of business processes contributes to increasing labor productivity in the IT sector, especially under conditions of effective management and ensuring proper support for personnel during the transition to new work formats. The results confirmed the importance of a strategic approach to innovative changes, which considers the human factor as one of the key elements of successful adaptation of enterprises to updated technological

solutions and digital business processes. It revealed patterns that can be used to develop practical recommendations for improving digital strategies of IT companies, focused on sustainable development and effective use of human potential

Keywords: digital transformation, labor productivity, IT sector, innovation, automation, digital technologies, change management.

Постановка проблеми. У сучасному світі цифрова трансформація стала глобальним трендом, який значно впливає на функціонування організацій, зокрема в ІТ-секторі. Упровадження новітніх інформаційних технологій створює умови для підвищення ефективності бізнес-процесів, водночас породжуючи нові виклики, пов'язані з адаптацією персоналу, переглядом моделей управління та збереженням високої продуктивності праці. Попри численні дослідження у сфері технологічних інновацій, недостатньо комплексних оцінок впливу трансформацій на продуктивність праці, особливо з урахуванням соціальних, організаційних та психологічних чинників.

Актуальність теми зумовлена необхідністю формування ефективних підходів до управління людськими ресурсами в умовах цифрових змін, що мають не лише технологічний, а й глибокий соціально-економічний вимір, адже продуктивність праці в ІТ-секторі безпосередньо впливає на інноваційний потенціал галузі, конкурентоспроможність компаній і загальну динаміку цифрового розвитку економіки країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних наукових дослідженнях активно вивчається вплив цифрових технологій на ефективність управління підприємствами, зокрема в контексті оптимізації витрат, підвищення прибутковості та адаптації до викликів цифрової трансформації. Значний інтерес викликають праці, присвячені трансформації бізнес-моделей в ІТ-секторі під впливом цифрових інструментів.

Так, у роботі О. Велитченка, Ю. Костенка та Л. Кутідзе розкривається значення інноваційних підходів до управління витратами як чинника зростання прибутковості підприємств, акцентуючи на інтеграції цифрових технологій у систему управління [1]. В. Зеліч, В. Гарькава та М. Матвеев наголошують, що цифровізація в умовах глобалізації є необхідною умовою підтримання конкурентоспроможності, сприяючи зниженню витрат і підвищенню ефективності [2]. Н. Волкова, В. Гарькава та І. Скороход підкреслюють роль цифрових процесів в інноваційному розвитку українського бізнесу, наголошуючи на економічних перевагах упровадження цифрових рішень у підприємницьку діяльність [3]. І. Малярчук та М. Смолинець розглядають гібридні хмарні рішення як шлях до поєднання гнучкості та контролю в управлінні ІТ-підприємствами [4]. Важливим є також дослідження В. Третьяка та І. Рака, які аналізують упровадження систем управління бізнес-процесами в ІТ-індустрії як засіб підвищення ефективності цифрових трансформацій [5]. І. Кравчук доводить, що інноваційна діяльність, зокрема впровадження новітніх цифрових підходів, має позитивний вплив на економічну ефективність підприємств [6]. О. Андрусь та С. Пятаченко у своїй роботі акцентують на формуванні прибутковості підприємства через оптимізацію витрат, вказуючи на роль цифрових інструментів у цьому процесі [7]. П. Перцевий та В. Романяк аналізують фінансове планування в контексті цифрової економіки, доводячи його вплив на результативність управлінських рішень [8]. І. Склярчук та І. Драка досліджують адаптацію облікових підходів до управління витратами в умовах економічної нестабільності, що особливо актуально для ІТ-сектору, де швидкі зміни є нормою [9]. О. Гуріна та А. Чернова підкреслюють значення ефективного управління витратами в умовах цифрового середовища, наголошуючи на потребі в прогнозуванні та контролі за допомогою сучасних цифрових інструментів [10]. Як зазначають Л. Тешева та Є. Борисенко, проблеми в організації внутрішніх комунікацій

можуть стримувати підвищення продуктивності праці, що є особливо актуальним для ІТ-сектору, де швидкість та якість обміну інформацією визначають ефективність робочих процесів [11]. Як підкреслює І. Гунько застосування моделей ML для аналізу поведінки користувачів дає змогу адаптувати тестові сценарії до реальних умов використання, що підвищує ефективність процесів розробки та сприяє зростанню продуктивності працівників, залучених до цих етапів [22]. Ще одним ключовим фактором є використання віртуальної реальності у процесах тестування програмного забезпечення, що створює умови для моделювання складних сценаріїв, які важко або неможливо реалізувати в традиційному середовищі. Дослідження І Гунько та співавторів демонструє, що VR-технології забезпечують більш глибоку інтерактивність та детальне занурення у тестові умови, що дозволяє виявляти нетипові помилки на ранніх етапах розробки. Це, у свою чергу, не лише зменшує потребу в повторних ітераціях, але й підвищує продуктивність команд завдяки скороченню циклів випуску продукту [23]. Як зазначає Горбенко Ю. інтеграція технологій confidential computing, зокрема захищених середовищ обробки (Secure Enclaves) та гомоморфного шифрування, дозволяє ІТ-командам виконувати критично важливі обчислення над даними без розкриття їх вмісту. Це суттєво підвищує рівень безпеки в умовах децентралізованої роботи, водночас знижуючи потребу у багатоступеневому контролі та обмеженнях доступу, які традиційно уповільнюють робочі процеси [24].

Загалом, аналіз наукових джерел підтверджує важливість дослідження впливу цифрової трансформації на продуктивність праці в ІТ-секторі. Упровадження сучасних цифрових технологій та ефективних комунікаційних рішень сприяє підвищенню продуктивності фахівців, оптимізації робочих процесів та зміцненню конкурентоспроможності ІТ-компаній у швидкозмінному ринковому середовищі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значний обсяг досліджень, присвячених цифровій трансформації та управлінню витратами в ІТ-секторі, низка важливих аспектів залишається недостатньо вивченою. Зокрема, більшість робіт фокусується на загальних перевагах упровадження цифрових технологій, але недостатньо уваги приділяється комплексному аналізу впливу цифрової трансформації саме на продуктивність праці ІТ-фахівців з урахуванням організаційних, технологічних та соціальних чинників. Відсутність детального розгляду цих аспектів обмежує розуміння впливу цифровізації на ефективність праці та викликів персоналу.

Однією з причин цього є складність інтеграції кількісних і якісних показників продуктивності праці в контексті цифрової трансформації, а також недостатній розвиток методологій, що дають змогу оцінити вплив соціальних аспектів, таких як емоційне навантаження та адаптація співробітників до нових цифрових середовищ. Більшість наявних досліджень зосереджено на технічних або фінансових параметрах, ігноруючи при цьому людський фактор, який є критичним для успішного впровадження цифрових інновацій.

Важливість вивчення цих питань полягає в тому, що без глибокого розуміння комплексного впливу цифрової трансформації на продуктивність праці неможливо розробити ефективні стратегії управління змінами, які враховують як технологічні, так і соціально-психологічні виклики. Отже, подальше дослідження цих аспектів є необхідним для підвищення ефективності ІТ-компаній та збереження добробуту їхніх працівників у процесі цифрової трансформації.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – визначити вплив цифрової трансформації на продуктивність праці в ІТ-секторі та розробити практичні рекомендації для підвищення ефективності роботи ІТ-фахівців через упровадження сучасних цифрових технологій.

Для досягнення мети передбачено розв'язання таких завдань:

1. Проаналізувати сучасні підходи до цифрової трансформації та з'ясувати її роль у підвищенні продуктивності праці в ІТ-секторі.
2. Дослідити вплив цифрових технологій (штучного інтелекту, автоматизації, хмарних сервісів, великих даних (Big Data) тощо) на ефективність працівників ІТ-компаній.
3. Розробити практичні рекомендації для ІТ-підприємств щодо оптимізації трудових процесів із застосуванням інструментів цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах стрімких змін цифрової економіки ІТ-компанії постійно шукають ефективні способи оптимізації операційних і людських ресурсів для підвищення продуктивності праці, зміцнення конкурентоспроможності та фінансової стійкості. Одним з основних чинників розвитку галузі є цифрова трансформація – комплекс організаційних змін, технологічних інновацій та управлінських практик.

Швидкий розвиток інформаційних технологій і зростання конкуренції спонукають ІТ-компанії впроваджувати новітні інструменти, які істотно впливають на продуктивність праці фахівців та ефективність бізнес-процесів. Цифрова трансформація в ІТ-секторі відіграє особливу роль, оскільки саме ця галузь є драйвером інновацій і адаптує бізнес-моделі до глобальних викликів сучасності.

Водночас темпи змін і складність цифрових процесів створюють нові виклики для управління персоналом, організації робочих процесів та розвитку професійних компетенцій співробітників. Ефективне управління фінансовими ресурсами в цьому контексті стає одним із визначальних чинників підвищення прибутковості ІТ-компаній. Зокрема, модернізація управлінських процесів, як-от оптимізація витрат, є невіддільним елементом цифрової трансформації.

Традиційні методи обліку та оптимізації витрат, зосереджені переважно на виробничому складнику, втрачають актуальність в умовах ІТ-сектору, де значна частина витрат пов'язана з етапами, що передують створенню продукту (R&D, DevOps, UX-дизайн) або мають післяпроектний характер (технічна підтримка, оновлення, кібербезпека тощо). Це зумовлює потребу в адаптації новітніх цифрових методів управління витратами, що забезпечують цілісне охоплення життєвого циклу ІТ-продукту [12, с. 56].

Серед сучасних методів управління фінансами в ІТ-секторі особливе місце посідають інноваційні підходи, що ґрунтуються на цифрових технологіях, автоматизації та аналітичних системах. Застосування таких рішень сприяє точному прогнозуванню продуктивності, оптимізації використання ресурсів та скороченню витрат, що безпосередньо впливає на ефективність роботи компаній.

Завдяки цифровій трансформації компанії можуть швидше ухвалювати управлінські рішення, краще адаптуватися до змін ринку та знижувати фінансові ризики. Автоматизовані системи сприяють гнучкому плануванню, покращенню обліку, звітності та прийняттю обґрунтованих рішень щодо витрат. Проте ефективність таких рішень значно залежить від рівня цифрової культури, кваліфікації працівників та ступеня інтеграції технологій у бізнес-процеси [13].

З метою підвищення ефективності бізнес-процесів та продуктивності праці компанії застосовують такі інноваційні підходи:

- цифрову трансформацію процесів обліку та контролю витрат;
- інтеграцію автоматизованих систем бюджетування та фінансового планування;
- використання ВІ-платформ (Business Intelligence) для управлінських рішень;
- реінжиніринг бізнес-процесів із метою усунення неефективних ланок.

Цифрова трансформація управління витратами у сфері ІТ передбачає впровадження низки інноваційних рішень, серед яких важливу роль відіграють автоматизовані системи фінансового обліку, ERP-платформи, BI-інструменти та реінжиніринг бізнес-процесів. Автоматизація обліку та моніторинг витрат у режимі реального часу підвищують точність фінансових операцій, забезпечують прозорість потоків коштів і сприяють оперативності управлінських рішень, хоча потребують значних первинних інвестицій, що може стати бар'єром для малих і середніх підприємств. ERP-системи уможливають централізоване планування бюджету й контроль ресурсів, сприяючи ефективній інтеграції стратегічних і поточних цілей, однак потребують додаткового навчання персоналу. BI-платформи забезпечують глибоку аналітику показників продуктивності та витрат, підтримують прийняття управлінських рішень шляхом візуалізації даних і формування прогнозів, але є технічно складними в налаштуванні. Нарешті, реінжиніринг бізнес-процесів дає змогу оптимізувати робочі процедури завдяки впровадженню цифрових інструментів (наприклад, CRM-систем чи автоматизованого документообігу), що підвищує продуктивність та усуває дублювання функцій, хоча може зустріти опір персоналу, що уповільнить реалізацію трансформаційних заходів [14, с. 163].

Таким чином, цифрові інструменти в ІТ-компаніях не лише трансформують традиційні підходи до управління, але й створюють нову культуру праці, орієнтовану на ефективність, швидкість та результативність. Їхнє успішне застосування безпосередньо впливає на зростання продуктивності персоналу та конкурентоспроможність компаній.

З метою виявлення реального ефекту від упровадження інноваційних методів управління витратами було узагальнено дані показників динаміки прибутковості на підприємствах різних галузей економіки впродовж 2023–2025 рр. (табл. 1).

Згідно з отриманими даними, ІТ-сектор демонструє найвищі темпи зростання прибутковості після впровадження інноваційних методів управління витратами. Високий рівень цифрової зрілості в цій галузі сприяє широкому застосуванню передових технологій, таких як хмарні сервіси, гнучкі методи бюджетування, DevOps-підходи до управління проєктами та активне впровадження штучного інтелекту у фінансовий моніторинг. Саме ці чинники забезпечують ІТ-сектору конкурентні переваги в оптимізації витрат і підвищенні економічної ефективності.

Таблиця 1

Динаміка зростання прибутковості підприємств після впровадження інноваційних методів управління витратами, % (відносно показників до впровадження)

Галузь	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Виробництво	+8,5%	+12,0%	+15,3%
ІТ-сектор	+14,2%	+18,5%	+21,7%
Торгівля	+6,3%	+9,8%	+11,2%
Фінансові послуги	+10,7%	+13,5%	+16,8%
Агропромисловий сектор	+5,4%	+7,1%	+9,0%

Джерело: розробка авторів на основі [15]

Для порівняння, у виробничій сфері позитивна динаміка прибутковості пов'язана з автоматизацією контролю за сировинними запасами, енергоспоживанням та логістикою. Застосування IoT-систем та Lean-методів дає змогу значно знизити непродуктивні витрати, проте темпи зростання поступаються ІТ-сектору через більшу інерційність виробничих процесів.

Фінансовий сектор також демонструє істотне покращення завдяки впровадженню аналітичних платформ та автоматизації бек-офісних операцій, що оптимізує витрати на персонал та підвищує якість управлінських рішень. Однак рівень зростання прибутковості в цій галузі не досягає показників ІТ

через специфіку галузевих процесів і менший масштаб цифрових трансформацій.

Найнижчі темпи зростання спостерігаються в аграрному секторі, де впровадження цифрових технологій уповільнене через обмежений доступ до інновацій, нестачу кваліфікованих кадрів і традиційну структуру управління. Водночас поступово розширюється впровадження агротехнологій на базі супутникового моніторингу, що вже дає змогу оптимізувати витрати на паливе, воду та добрива.

Таким чином, порівняння галузей чітко демонструє лідерство ІТ-сектора в застосуванні інноваційних методів управління витратами, що сприяє значно вищій прибутковості в порівнянні з іншими галузями економіки [16].

Мотиваційний аспект відіграє важливу роль у стимулюванні працівників до прийняття інновацій у сфері ефективного управління витратами. У цифровому середовищі ІТ-компаній це досягається через прозорі системи оцінки результатів, показники ефективності, гейміфікацію та інструменти зворотного зв'язку, що посилюють залученість і відповідальність працівників [17].

Загалом, чинниками, що впливають на ефективність впровадження інновацій у різних типах бізнесу, є рівень цифрової грамотності персоналу, доступність фінансування, гнучкість управління, наявність чіткої стратегії, а також галузева специфіка. Адаптація рішень до реальних потреб і можливостей підприємства є визначальним чинником успішності трансформацій.

У процесі впровадження інноваційних підходів до управління витратами в ІТ-секторі важливо враховувати специфіку підприємств за їхнім розміром – малим, середнім або великим. Ефективність таких змін залежить не лише від фінансового забезпечення, а й від організаційної структури, кадрового потенціалу, гнучкості управлінських процесів і рівня цифрової зрілості ІТ-

компанії. Відмінності між цими групами зумовлюють неоднакові підходи до ініціювання та реалізації інновацій, що потребує глибшого аналізу для визначення сильних і слабких сторін кожного типу бізнесу (табл. 2).

Як демонструють представлені дані, основні організаційні та технологічні чинники по-різному впливають на інноваційну спроможність підприємств різного масштабу. Малий бізнес, попри обмеженість ресурсів, має потенціал швидкого впровадження новацій завдяки гнучкості й спрощеним структурам. Середній бізнес – на перехресті можливостей і обмежень – потребує чіткої стратегії цифровізації. У великих компаніях значними викликами є складність інтеграції нових підходів через багаторівневу структуру та інертність організаційної культури. Розуміння цих чинників дає змогу краще адаптувати управлінські рішення до потреб кожного типу підприємства.

Таблиця 2

Основні чинники впливу на ефективність інновацій у малому,
середньому та великому бізнесі

Категорія чинників	Малий бізнес	Середній бізнес	Великий бізнес
Фінансові ресурси	Обмежені	Помірні	Широкі можливості
Швидкість прийняття рішень	Висока	Середня	Низька (через складну ієрархію)
Гнучкість процесів	Висока	Відносно висока	Обмежена
Цифрова інфраструктура	Початкова стадія	Частково розвинена	Високий рівень
Кадровий потенціал (ІТ-фахівці)	Обмежений	Наявний в основних підрозділах	Широкий доступ
Рівень цифрової грамотності персоналу	Низький – середній	Середній	Середній – високий
Мотивація до змін	Висока (через виживання)	Помірна (через конкуренцію)	Помірна – низька (через бюрократію)
Галузеві ризики та залежності	Високі	Середні	Низькі – середні
Швидкість упровадження інновацій	Висока (за умови фінансування)	Середня	Повільна

Джерело: розробка авторів

Отже, цифрова трансформація відіграє важливу роль у вдосконаленні систем управління витратами в ІТ-секторі. Упровадження гнучких цифрових інструментів, таких як ERP-системи, платформи бізнес-аналітики та автоматизовані рішення для бюджетування, сприяє підвищенню прозорості фінансових процесів, оперативності управлінських рішень та ефективності планування. Це створює підґрунтя для підвищення продуктивності праці та конкурентоспроможності підприємств в умовах динамічного ринкового середовища. Ефективність цих змін залежить від здатності компаній інтегрувати новітні технології відповідно до масштабів своєї діяльності, рівня цифрової зрілості та внутрішньої готовності до трансформацій [18, с. 144].

Ще одним важливим вектором цифрової трансформації в ІТ-секторі є впровадження гнучких моделей зайнятості, зокрема віддаленої роботи, гібридних форматів та фрилансу. Такі підходи сприяють оптимізації робочого часу, залученню талановитих фахівців із різних регіонів, а також підвищують рівень задоволеності працівників. Проте ефективність цих моделей значно залежить від наявності чітко структурованих цифрових процесів управління командою та результатами її роботи.

Паралельно з технічними змінами цифрова трансформація висуває нові виклики до внутрішньої комунікації та психологічного благополуччя працівників. Інтенсивна цифровізація часто призводить до зростання інформаційного навантаження, труднощів із балансом між роботою та особистим життям, а також підвищення рівня стресу. Для подолання цих ризиків компанії впроваджують цифрові платформи для комунікації, семінари підтримки ментального здоров'я, регулярні тренінги з адаптації до цифрового середовища та професійного розвитку, що сприяє збереженню продуктивності в умовах динамічних змін організації праці.

За результатами аналізу джерел літератури та результатів дослідження розроблено рекомендації, які сприятимуть підвищенню рентабельності підприємств ІТ-сектору.

Упровадження автоматизованих систем управління ресурсами, таких як ERP- та CRM-платформи, варто розглядати як пріоритетний напрям підвищення ефективності фінансового менеджменту в ІТ-компаніях. Доцільно інтегрувати ці системи для підвищення прозорості обліку витрат, оперативного виявлення неефективних статей бюджету та своєчасного прийняття управлінських рішень, що сприятиме значному зниженню операційних витрат та удосконаленню управлінських процесів [20].

Для глибокої оптимізації витрат варто впроваджувати технології штучного інтелекту, аналітики великих даних і машинного навчання, що дасть змогу виявляти приховані закономірності в структурі витрат, моделювати фінансові сценарії та прогнозувати наслідки управлінських рішень із високим ступенем точності. Рекомендовано організувати підготовку фахівців для роботи з цими інструментами для підвищення якості стратегічного планування.

З метою посилення внутрішньої результативності виробничих та управлінських процесів необхідно впроваджувати концепції ощадливого виробництва (Lean) та загального управління якістю (TQM). Ці методики дають змогу мінімізувати втрати, підвищити якість продукту та послуг, що в довгостроковій перспективі сприятиме формуванню конкурентних переваг підприємства [21].

Особливу увагу варто приділяти розвитку людського капіталу, зокрема інвестувати в системне навчання персоналу, упроваджувати практики безперервного професійного розвитку та адаптації працівників до цифрових змін. Такий підхід забезпечить стійкість підприємства до технологічних

трансформацій і сприятиме підвищенню продуктивності праці в умовах цифрової економіки.

Запропоновані підходи враховують виклики, що стоять перед ІТ-компаніями в контексті швидких технологічних змін та зростання конкуренції. Урахування зазначених рекомендацій дасть змогу підприємствам не лише оптимізувати систему управління витратами, а й сформувати ефективну модель фінансової стійкості та забезпечити стабільне зростання прибутковості в умовах цифрової економіки.

Висновки. Результати дослідження дають підстави стверджувати, що впровадження інноваційних підходів до управління витратами є одним із найважливіших чинників підвищення прибутковості підприємств ІТ-сектору в умовах сучасної економіки, яка активно трансформується під впливом новітніх технологій і змін у бізнес-середовищі. Цифрова трансформація, як інструмент управління організаційними змінами, дозволяє компаніям ефективно адаптуватися до нових викликів, покращувати внутрішні процеси та посилювати стратегічне планування. Сучасні технологічні рішення, зокрема аналітичні платформи, автоматизовані системи обліку та бюджетування, хмарні сервіси, а також інструменти управління даними та штучного інтелекту, виступають каталізаторами оптимізації управлінських процесів і витрат в ІТ-компаніях.

Крім того, упровадження таких інструментів сприяє автоматизації рутинних операцій, підвищенню оперативності управлінських процесів і полегшенню контролю за використанням ресурсів у режимі реального часу. Це позитивно впливає на продуктивність праці фахівців, що, у свою чергу, є критичним чинником сталого розвитку підприємств. Підвищення продуктивності забезпечує не лише зростання економічної ефективності, а й створює умови для інноваційного розвитку, стійкості до ризиків та довгострокової конкурентоспроможності на ринку.

Список використаних джерел

1. Велитченко О., Костенко Ю., Кутідзе Л. Вплив інноваційних підходів управління витратами на прибутковість підприємств. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15128494>.
2. Зеліч В., Гарькава В., Матвеев М. Цифровізація системи менеджменту підприємства в умовах глобалізаційних змін. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_2_44 (дата звернення: 20.03.2025).
3. Волкова Н., Гарькава В., Скороход І. Роль діджитал-процесів в інноваційному розвитку українського бізнесу: економічний аспект. *Академічні візії*. 2023. № 19. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/345> (дата звернення: 20.03.2025).
4. Малярчук І., Смолинець М. Гібридні хмарні рішення як шлях до балансу між контролем і гнучкістю в діяльності сучасних ІТ підприємств. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15292588>.
5. Третяк В., Рак І. Впровадження та ефективне використання інструментів управління бізнес-процесами в ІТ-індустрії. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15460265>.
6. Кравчук І. Вплив інноваційної діяльності на фінансову ефективність підприємства. *Економічний форум*. 2022. № 3. С. 172-178. DOI: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2022-3-22>.
7. Андрусь О. І., Пятаченко С. Ю. Фактори та система формування прибутковості підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2022. № 2(60). С. 105-112. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2\(60\).105-112](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2(60).105-112).
8. Перцевий П., Романяк В. Вплив фінансового планування та управління витратами на фінансові результати підприємства. *Дослідження та*

інновації. 2024. Вип. 3 (3). URL: <https://rni.com.ua/index.php/ri/article/view/40/38>
(дата звернення: 20.03.2025).

9. Склярук І., Драка І. Управління витратами в умовах економічної нестабільності: адаптація облікових підходів. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-7>.

10. Гуріна О., Чернова А. Ефективне управління витратами. *The 7th Eurasian scientific congress: proc.* (Barcelona, 12-14 july 2020). Barcelona: Barca Academy Publishing, 2020. 377 p. URL: <https://surl.li/uehkns> (дата звернення: 20.03.2025).

11. Тешева Л., Борисенко Є. Проблеми ефективних комунікацій в організаціях. *Topical issues of modern science, society and education: proc. intl. sci. pract. conf.* (Kharkiv, 28-30 november, 2021). Kharkiv. 2021. P. 1803-1808. URL: <https://sci-conf.com.ua/v> (дата звернення: 20.03.2025).

12. Піскун А. В. Теоретичний аспект управління витратами підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. № 4. С. 55-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2020_4_11 (дата звернення: 20.03.2025).

13. Назаренко С., Фейш М. Підходи до формування системи управління витратами на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-40>.

14. Чумак Г. Управління витратами підприємства: функціональний аспект. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 4. С. 160-165. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-6-21>.

15. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 20.03.2025).

16. Поліщук С., Пятаченко С. Вплив інноваційних технологій на прибутковість підприємств агропромислового комплексу. *Економіка та суспільство*. 2022. № 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-73>.

17. Захарченко В., Акулюшина М., Лінгур Л. Моделювання процесів управління витратами підприємства в умовах невизначеності. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-2>.

18. Маркіна І., Вороніна В., Рудич А. Теоретичні основи управління витратами підприємства. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 4 (115). С. 140–147. URL: <http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/> (дата звернення: 20.03.2025).

19. Тешева Л., Хтомінська В. Концепція Talant Management як каталізатор розвитку сучасних організацій. *Шістдесят другі економіко-правові дискусії* : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Львів, 21 грудня 2021 р.). Львів, 2021. С. 37-40 URL: http://www.spilnota.net.ua/data/downloads/file_1642018049.pdf (дата звернення: 20.03.2025).

20. Danilkova A., Bondar V., Bannikova K., Prokhorovska S., Vodolazhska T. Using data and analytics to optimise the human resources processes. *Data and Metadata*. 2024. Vol. 3. 243. DOI: <https://doi.org/10.56294/dm2024.243>.

21. Bannikova K., Mykhaylyova K. Organisational culture as a tool for shaping human capital in times of uncertainty : monograph. Kharkiv: PUA Publishing, 2024. 172 p. URL: <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream> (дата звернення: 20.03.2025).

22. Hunko, I. Optimize Mobile App Testing Using Machine Learning to Improve User Experience. *Asian Journal of Research in Computer Science*. 2025. 18(5), 403–418. <https://doi.org/10.9734/ajrcos/2025/v18i5663>

23. Hunko, I., Muliarevych, O., Trishchuk, R., Zybin, S., & Halachev, P. The role of virtual reality in improving software testing methods and tools. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*. 2024. 102(11), 4723-4734. <https://www.jatit.org/volumes/Vol102No11/6Vol102No11.pdf> (дата звернення: 20.03.2025).

24. Horbenko, Y. Confidential Computing in Front-End: Enhancing Data Security with Secure Enclaves and Homomorphic Encryption. International Journal of Advanced Multidisciplinary Research and Studies. 2025. 5(3), 308-321. <https://www.multiresearchjournal.com/admin/uploads/archives/archive-1747130538.pdf>